

Порівняльний аналіз уявлень про "істинну віру" у православних та Свідків Єгови // Психологічні дослідження: наукові праці викладачів та студентів соціально-психологічного факультету. Випуск 9. / За ред. Л. П. Журавльової, В. О. Климчука, Ю. Ю. Дем'янчук. – Житомир, Вид-во ЖДУ імені Івана Франка, 2017. – С. 64-66.

ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ УЯВЛЕНЬ ПРО "ІСТИННУ ВІРУ" У ПРАВОСЛАВНИХ ТА СВІДКІВ ЄГОВИ

**Ірина Ковальчук, Анна Лущик,
Наталія Лойко, Інна Осіпчук**
студенти 4 курсу соціально-
психологічного факультету

Науковий керівник:
кандидат філософських наук,
доцент **Г. В. Пирог**

Поняття «істинна віра» зустрічається як в науковій релігієзнавчій літературі, так і в побуті, коли використовується людьми, які вважають себе глибоко віруючими. Однак емпіричних досліджень того, який зміст представники конкретних конфесій вкладають у дане поняття, небагато, саме тому ця тема є актуальною і цікавою.

На меті нашого дослідження було порівняти уявлення про «істинну віру» у представників різних віросповідань, а саме православних та свідків Єгови. Для її досягнення було проведено пілотажне емпіричне дослідження, а саме асоціативний експеримент. Досліджуваним було запропоновано написати асоціації до слова «істинна віра». Вибірку склали 14 осіб із них 7 осіб вважають себе Свідками Єгови, 7 осіб – православними.

У результаті проведеного асоціативного експерименту було виділено 65 асоціацій на слово-стимул «істинна віра». Дане слово не викликало негативних відгуків у досліджуваних.

При обробці результатів дослідження було виявлено, що православні надали більшу кількість асоціацій (38), вони називали такі поняття, як «Бог», «душа» і «молитва» (рис. 1). У Свідків Єгови асоціацій було менш (27) і всі різні, тому найбільш вживаних асоціацій виділити не вдалося (рис. 2).

За допомогою контент-аналізу асоціації було об'єднано в категорії. У досліджуваних православних було виділено 6 категорій. До категорії «Особиста віра» увійшло найбільше асоціацій: Божа Матір, Святий Дух, гріх, ікона, віра, церква тощо. Найменшу кількість асоціацій отримала категорія «Людські цінності» та «Потребова сфера» (по 4 асоціації). Під час використання якісного аналізу було

помічено, що у православних одна асоціація – «Свято», – не увійшла до жодної із категорій і була виділена в окрему категорію.

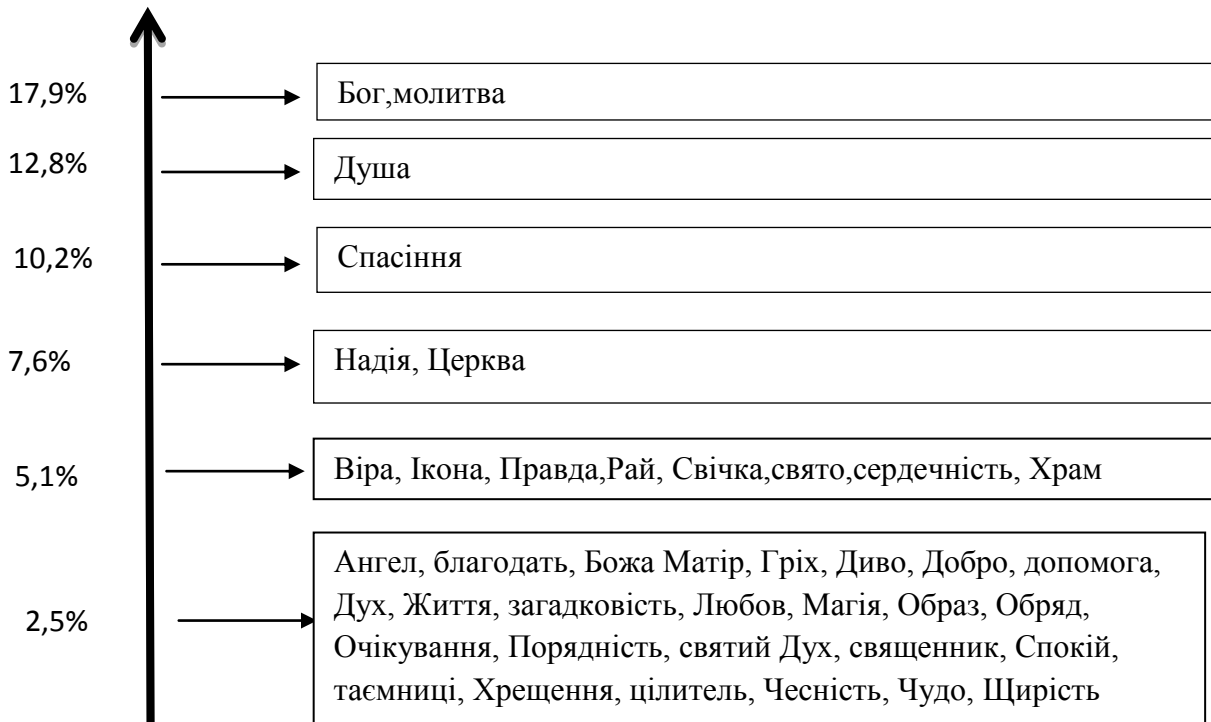

Рис.1. Семантична вісь уявлень про «істинну віру» у православних

У досліджуваних Свідків Єгови було виділено 5 категорій: «Довіра»; «Впевненість»; «Потребова сфера»; «Очікування»; «Внутрішні відчуття».

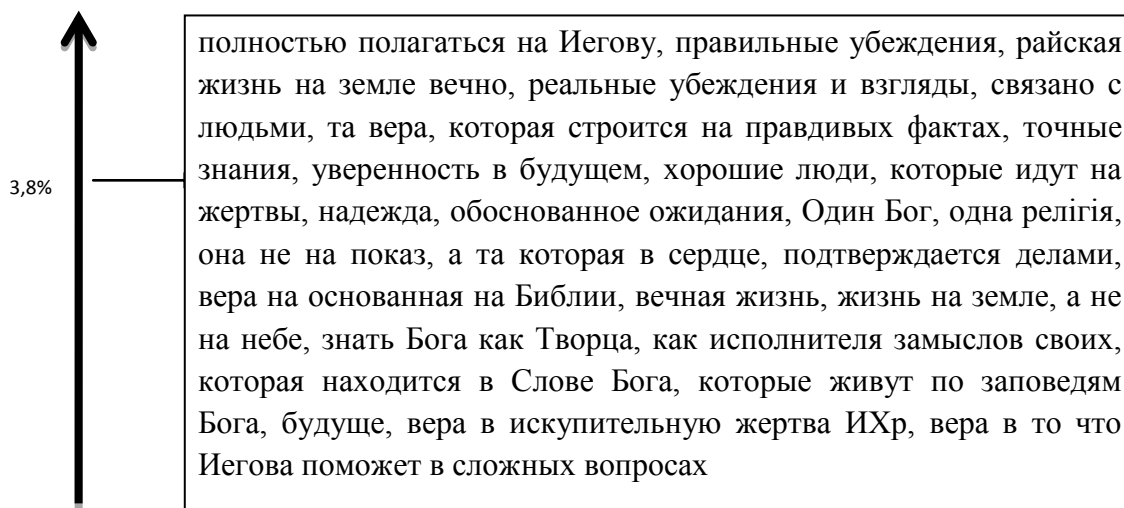

Рис.1. Семантична вісь уявлень про «істинну віру» у Свідків Єгови

Найменшу кількість асоціацій отримала категорія «Внутрішні відчуття». Це може свідчити про те, що досліджувані віддають

перевагу лише одній релігії і вірні одному Богові та вважають «почуття Бога» важливішими за свої власні.

Такі асоціації, як «правильные убеждения, реальные убеждения и взгляды, точные знания, уверенность в будущем, Один Бог, вера основанная на Библии, которая находится в Слове Бога, которые живут по заповедям Бога» складають категорію «Впевненість», до категорії «Потребова сфера» увійшли асоціації «райская жизнь на

-65-

земле вечно, надежда, подтверждается делами, жизнь на земле, а не на небе, знать Бога как Творца, как исполнителя замыслов своих». Це свідчить про те, що поняття «істинна віра» є досить важливим для даної групи досліджуваних. Адже вони вбачають сенс в тому, чому саме їхня віра існує, та що вона для них значить.

Результати асоціативного експерименту показують, що для православних істинна віра - це щось душевне, таємниче, яке можна відчутти за допомогою молитви, віри в Бога. Для них це допомога, очікування, і навіть свято. Для Свідків Єгови істинна віра - це те, чим вони живуть і завдяки чому вони живуть, вона значить бути повністю зануреним в Єгову, жити за заповідями Бога. Свідки Єгови вбачають істинну віри в райському житті на Землі та стверджують, що релігія в серці, а не ззовні.

Отже, дослідження показало різницю між сприйняттям «істинної віри» у православних та Свідків Єгови. Для Свідків Єгови основна мета – прославляння свого Єгова, наслідування Ісуса Христа, і тому вони так поглиблено занурені в свою віру, прагнуть допомогти людям пізнати правду про все Боже на Землі. Що ж стосується православних, то для когось істинна віра – це свято, а для когось це справедливість, тобто кожен православний розуміє віру в Бога по-своєму.

Список використаних джерел:

1. Аринин Е. И. Психология религии: учеб. пособие для студентов специальности «Религиоведение» / Е. И. Аринин, И. Д. Нефедова; Владим. гос. ун-т. – Владимир: Ред.-издат. комплекс ВлГУ, 2005. – 108 с.
2. Бережко К. О. Історія Свідків Єгови на Житомирщині: Монографія. 2-е вид. – Львів: Вид-во „Фаворит”, 2005. – 166 с.
3. Пирог Г. Особливості системи християнських цінностей / Г. Пирог // Українське релігієзнавство : Бюлетень Української Асоціації релігієзнавців і Відділення релігієзнавства Інституту філософії ім. Г.С. Сковороди НАН України. - Київ, 2004. - Вип. 1 (29). - С.21-29. Режим доступу : <http://dspace.nbuv.gov.ua/handle/123456789/20633>